

ดนตรีกับสังคมปัจจุบัน

บทบาทของดนตรีในสังคมปัจจุบัน

การดำรงชีวิตในปัจจุบันมีปัจจัยหลายด้านที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันส่งผลให้มนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคมเกิดการปรับตัวเพื่อที่จะสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม จึงส่งผลกระทบต่อความบันเทิง ความสนุกสนานของคนในสังคมเช่นกัน เช่น ในสมัยอดีต การแสดงดนตรีสามารถรับชมได้จาก **โรงละคร** โรงมหรสพ แต่ปัจจุบันสามารถรับชมได้จากทางโทรทัศน์ การแสดงตามร้านอาหาร เป็นต้น

ดนตรีมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและมีบทบาททางสังคมด้วยเช่นกัน เพราะดนตรีเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า สังคมและประเทศชาตินั้นเป็นอย่างไร เช่น การบรรเลงดนตรีปลุกใจในยามเกิดศึกสงคราม แสดงให้เห็นว่าบ้านเมืองกำลังมีศึกสงคราม การบรรเลงเพลงอวยพรปีใหม่ ก็สะท้อนให้เห็นว่า ขณะนั้นเป็นช่วงเทศกาลปีใหม่หรือการบรรเลงดนตรีที่สนุกสนาน ในงานต่างๆ แสดงให้เห็นว่าคนในสังคมมีความสุขสนุกสนาน เป็นต้น

ดนตรีจึงมีบทบาทในการสะท้อนสังคมเป็นอย่างมาก การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสรรค์บทเพลง การพัฒนารูปแบบดนตรีก็แสดงให้เห็นว่า สังคมในประเทศชาตินั้นมีความเจริญก้าวหน้า

ดนตรีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการสะท้อนสังคม จนทำให้เกิดค่านิยมและความเชื่อทางผลงานดนตรีขึ้น ซึ่งมีดังนี้

1. ค่านิยมของสังคมในผลงานดนตรี

ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่ถูกคลหรือสังคมยึดถือ เป็นเครื่องช่วยตัดสินใจและ กำหนดการกระทำของตนเอง

ค่านิยม ของสังคมในผลงานดนตรีจึงเป็นสิ่งที่สังคมยึดถือและกำหนดเกี่ยวกับงานดนตรี ค่านิยมของสังคมที่เกี่ยวกับงานดนตรีมีดังนี้

1.1 ค่านิยมเกี่ยวกับศิลปินและวงดนตรี เป็นความยึดถือชื่นชมและชื่นชอบในตัวศิลปินซึ่งส่งผลให้ชื่นชอบผลงานและวงดนตรีของศิลปินนั้นด้วย

1.2 ค่านิยมเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย เป็นความชื่นชอบในการแต่งกายของศิลปิน ทำให้มีการผลิตเครื่องแต่งกายเพื่อเลียนแบบเสื้อผ้าของศิลปิน มาวางจำหน่ายให้บุคคลที่ชื่นชอบได้ซื้อหาไปสวมใส่

1.3 ค่านิยมเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางดนตรีของต่างชาติ ซึ่งในปัจจุบันไทยมีการเปิดรับเอาวัฒนธรรมดนตรีของต่างชาติเข้ามาอย่างมากมาย ดนตรีต่างชาติจึงเข้ามามีบทบาทต่อคนในสังคมไทยมากขึ้น มีวัฒนธรรมทางดนตรีของชาติต่างๆเข้ามามีบทบาททางดนตรีในสังคมไทย เช่น **เกาหลี** [1] ญี่ปุ่น อเมริกา อังกฤษ เป็นต้น

1.4 ค่านิยมเกี่ยวกับบทเพลง บทเพลงที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีอยู่มากมายหลายแนว จึงทำให้เกิดค่านิยมทางดนตรีมากขึ้น ซึ่งแนวเพลงที่ได้รับความนิยมอยู่ในประเทศไทยได้แก่ เพลงไทยเดิม เพลงไทยลูกทุ่ง เพลงลูกกรุง **เพลงสุนทราภรณ์** เพลงไทยสากล ซึ่งเป็นเพลงที่ประชาชนคนไทยได้มีค่านิยมและรับชมรับฟังกันอยู่ในทุกวันนี้

1.5 ค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษาดนตรี โดยเริ่มจากค่านิยมที่คนในสังคมให้ความสนใจดนตรีมากขึ้น เพราะดนตรีนั้นมี

ประโยชน์อย่างมากทั้งในด้านการพัฒนาร่างกายและจิตใจของผู้เรียน ในปัจจุบันเยาวชนจึงได้รับการเรียนการศึกษาเกี่ยวกับดนตรีมากขึ้นทั้งในระบบและนอกระบบ

2. ความเชื่อของสังคมในผลงานดนตรี สังคมได้มีความเชื่อที่เกี่ยวกับดนตรี ดังนี้

2.1 ความเชื่อในเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นความเชื่อมีอยู่กับคนไทยมาช้านาน จึงนำดนตรีเข้ามาเป็นสิ่งที่ใช้ประกอบพิธีบูชาเทพเจ้า เรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์จึงเป็นปัจจัยทางความเชื่อที่ทำให้เกิดผลงานทางด้านดนตรี

2.2 ความเชื่อในเรื่องของการรักษาโรค ในสมัยโบราณมาแล้วมีการใช้ดนตรีในการบำบัดรักษาโรค เช่น การรำผีฟ้า ซึ่งการรำผีฟ้า ก็ต้องใช้ดนตรีเป็นเครื่องประกอบในการรำรักษา เป็น มาในสมัยปัจจุบัน ทางการแพทย์ทางเลือกได้นำดนตรีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาผู้ป่วยในบางราย ซึ่งเรียกว่า “ดนตรีบำบัด”

2.3 ความเชื่อในเรื่องพิธีกรรม ในงานพิธีกรรมต่างๆของคนไทยและในหลายประเทศ ดนตรีได้เข้ามามีส่วนสำคัญในการประกอบพิธีกรรม โดยเฉพาะสังคมไทยได้ใช้ดนตรีเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการประกอบพิธีกรรมมาตั้งแต่สมัยโบราณ เช่น การไหว้วงดนตรีปี่พาทย์ในพิธีไหว้ครู พิธีอุปสมบท พิธีบวงสรวง เป็นต้น

2.4 ความเชื่อในเรื่องศาสนา ในสมัยอดีตดนตรีได้ถือกำเนิดเกิดขึ้นจากศาสนา มีบทสวดต่างๆ บางศาสนาได้ใช้ดนตรีเข้ามาเป็นส่วนประกอบกับบทสวดเพื่อให้เกิดความขลังและความศักดิ์สิทธิ์ยิ่งขึ้น

2.5 ความเชื่อในเรื่องการพัฒนาและเผยแพร่ดนตรี คนในสังคมมีความเชื่อถือนั่นว่าการดนตรีจะมีการพัฒนาขึ้น และต้องได้รับการอนุรักษ์ เพื่อให้คงอยู่และมีวิวัฒนาการมากขึ้น

การอนุรักษ์ดนตรีไทยมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

ดนตรีในอาเซียน

ในสภาวะแห่งยุคทุนนิยม ที่เศรษฐกิจเป็นตัวขับเคลื่อนและผลักดันให้ประเทศต่าง ๆ ก้าวรุดไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว ประกอบกับประเทศต่าง ๆ นั้นอยู่รวมกันเป็นสังคมโลก ไม่สามารถอยู่โดดเดี่ยวเดียวดายได้ จึงต้องมีการรวมตัวกันของประเทศในแต่ละภูมิภาคเพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรอง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ร่วมและพัฒนาประเทศในภูมิภาคไปพร้อม ๆ กัน ด้วยเหตุนี้ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือ อาเซียน จึงได้มีข้อตกลงให้อาเซียนรวมตัวเป็นชุมชนหรือประชาคมเดียวกันให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ปัจจุบันอาเซียนมีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ

ตัวอย่างเครื่องดนตรีในประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้ง 10 ประเทศ มีดังนี้

1. ประเทศบรูไน ตารูซซาราม (Brunei Darussalam)

Gambus [2]

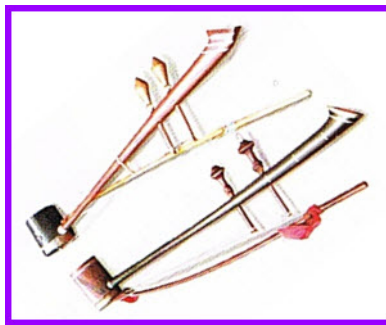

ที่มา : [http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/
NationalInstruments/Instruments.htm](http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/NationalInstruments/Instruments.htm)

เป็นเครื่องดนตรีที่มีลักษณะคล้ายกีตาร์ มีสายทั้งหมด 12 เส้น ดัดด้วยปึก ไม่เหมือนกับเครื่องดนตรีตะวันตก เช่น **แมนโดลิน**
น ตรงที่ Gambus นั้น ไม่มีलयสัก การปรับเสียงและรูปแบบการเล่นของ Gambus นั้นมีส่วนคล้ายคลึงกับเครื่องดนตรีของ
ชาวอาหรับ

2. ประเทศกัมพูชา (Cambodia)

Tro

ที่มา : [http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/
NationalInstruments/Instruments.htm](http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/NationalInstruments/Instruments.htm)

ซอ กัมพูชาเป็นเครื่อง **ดนตรี** พื้นเมืองประเภทเครื่องสายของกัมพูชา ตัวซอทำมาจากกะลามะพร้าวชนิดพิเศษ ปลาย
ข้างหนึ่งจะถูกปิดด้วยหนังสัตว์ ซอกัมพูชามีลักษณะคล้ายคลึงกับ ซอด้วงและซออู้ของไทย

3. ประเทศอินโดนีเซีย (Indonesia)

Angklung

ที่มา : [http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/
NationalInstruments/Instruments.htm](http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/NationalInstruments/Instruments.htm)

อังกะลุง เป็น **เครื่องดนตรี** ที่ทำมาจากไม้ไผ่ 2 ชั้นแนบกับโครงไม้ไผ่ท่อน มีลักษณะเป็นวงโค้งเวลาเขย่าจึงเกิดเสียงก้องกังวาน ฐานของโครงนั้นจะถูกยึดกุมด้วยมือเดียว ขณะที่อีกมือหนึ่งเขย่าอย่างรวดเร็วจากด้านหนึ่งไปด้านหนึ่ง Angklung จะแสดงเป็นกลุ่ม แต่ละอันจะเล่นเพียงโน้ตเดียว และเมื่อเสียงของแต่ละอันรวมกันก็จะเกิดเป็นท่วงทำนองหลักขึ้น

ที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=7140DB9Pj8c>

4. ประเทศลาว (Laos)

Khene

ที่มา : [http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/
NationalInstruments/Instruments.htm](http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/NationalInstruments/Instruments.htm)

แคน [3] เป็นเครื่องเป่ามีลิ้นโลหะ เสียงเกิดจากลมผ่านลิ้นโลหะไปตามลำไม้ที่เป็นลูกแคน การเป่าแคนต้องใช้ทั้งเป่าลมเข้าและดูดออก แคนมีหลายขนาดบางขนาดมีเสียงประสานอยู่ด้วยนอกจากจะบรรเลงเป็นวงแล้วยังใช้บรรเลงประกอบการรำ (การขับร้อง) หรือใช้บรรเลงร่วมกับ พิณ โปงกลาง ฯลฯ

5. มาเลเซีย (Malaysia)

Rebab [4]

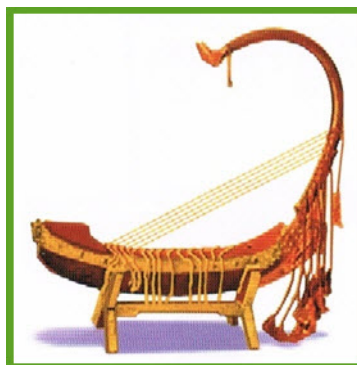

ที่มา : <http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/NationalInstruments/Instruments.htm>

เป็น **เครื่องดนตรี** พื้นเมืองของชาวมาเลย์ ประเภทเครื่องดีด ส่วน โค้งของตัวเครื่องที่ยื่นออกไปเป็นไม้เนื้อแข็งรูปสามเหลี่ยม มักจะทำจากไม้ขนุน ด้านหน้าตัวเครื่องปิดด้วยแผ่นกระเพาะด้านในของวัว ใช้ก้อนขี้ผึ้งเล็ก ๆ ยึดกับส่วนตัวเครื่องด้านบนทางซ้ายมือเพื่อขึงหนังให้ตึง

6. ประเทศพม่า (Myanmar)

Saung

ที่มา : <http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/NationalInstruments/Instruments.htm>

พิณพม่า เป็นเครื่องดนตรีพื้นเมือง ประเภทเครื่องสายใช้ดีด มีลักษณะคล้ายลำเรือกือตัวพิณทำด้วยไม้ซุงเป็นร่องให้มีลักษณะกลวงด้านบนใช้หนังสัตว์บาง ๆ ขึงหุ้ม ปิดไว้จนถึง ตรงกลางด้านบนตามแนวยาวทำเป็นสันไม้เจาะรูไว้สำหรับร้อยเชือกจำนวน 16 รู

ที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=7TzvWleVpCo>

7. ประเทศฟิลิปปินส์ (Philippines)

Kulintang [5]

ที่มา : <http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/NationalInstruments/Instruments.htm>

เครื่องดนตรี Kulintang พบได้โดยทั่วไปในภูมิภาค Kulintang เป็นชื่อของวงมโหรี และเป็นชื่อของ **เครื่องดนตรี** นำอีกด้วย เป็นเครื่องดนตรีส่งสัญญาณในสมัยดั้งเดิมของชนพื้นเมือง ประกอบด้วยฆ้องประมาณ 8 ลูก จะวางอยู่บนฐานประดับลวดลาย ฆ้องแต่ละลูกจะให้เสียงแตกต่างกัน มักจะเล่นโดยผู้เล่นคนเดียวพร้อมกับไม้ขนาดเล็ก 2 อัน

8. ประเทศเวียดนาม (Vietnam)

Dan Bau [6]

ที่มา : [http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/
NationalInstruments/Instruments.htm](http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/NationalInstruments/Instruments.htm)

เป็น **เครื่องดนตรี** เวียดนามโบราณ สายจะพาดอยู่บนตัวเครื่องที่มี ลักษณะยาว ปลายเส้นข้างหนึ่งจะถูกตะปุดตรึง เครื่องดนตรีนี้ต้องใช้วิธีเล่นเป็นพิเศษเพื่อที่จะทำให้เกิดเสียงกลมกลืน ผู้เล่นจะใช้หลังมือดีดที่สายตามความยาวของสาย และอีกมือหนึ่งก็จะดึงสายโดยใช้แท่งไม้ในเวลาเดียวกัน ปัจจุบัน Dan Bau จะเล่นกับลำโพงหรืออุปกรณ์เชื่อมต่อชนิดอื่น ๆ จึงทำให้เสียงของมันอ่อนลงไปเมื่อเล่นกับวงดนตรี

9. ประเทศสิงคโปร์ (Singapore)

Dizi

ที่มา : [http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/
NationalInstruments/Instruments.htm](http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/NationalInstruments/Instruments.htm)

เป็นขลุ่ยจีนดั้งเดิมมีปุ่ม 3 ปุ่ม อาจจะมีแผ่นบาง ๆ เพื่อปิดรูไว้ เพื่อทำให้เกิดเสียงรัว เชื่อกันว่า Dizi นำมาจากทิเบตในช่วงยุคราชวงศ์ฮั่นและตั้งแต่นั้นมาก็มีการใช้ในประเทศจีนมาเป็นเวลากว่า 2 พันปีแล้ว ผู้เล่นจะมีเทคนิคในการเป่ามากมาย ซึ่งก็จะทำให้เกิดเสียงที่แตกต่างกันไป

ที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=TxsOks4V35w>

10. ประเทศไทย (Thailand)

ซอสามสาย [7]

ที่มา : <http://cia.sut.ac.th/ASEANInformation/NationalInstruments/Instruments.htm>

เป็นเครื่องดนตรีไทยชนิดหนึ่ง จำพวกเครื่องสายมีขนาดใหญ่กว่าซอด้วงและซออู้ และมีลักษณะพิเศษ คือมีสามสาย มีคันชักอิสระ กะโหลกซอมีขนาดใหญ่ นับเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสง่างามชิ้นหนึ่งใน **วงเครื่องสาย** ผู้เล่นจะอยู่ด้านหน้าของวง เป็นซอที่มีมาแต่โบราณมีเสียงไพเราะนุ่มนวล รูปร่างวิจิตรสวยงามกว่าซอชนิดอื่น เป็นเครื่องดนตรีชั้นสูงใช้ในราชสำนัก

สรุป

วัฒนธรรมดนตรีของภูมิภาคอาเซียนเป็นวัฒนธรรมดนตรีที่มีการปรับปรุง และได้รับการพัฒนามาเป็นลำดับ จนถึงปัจจุบัน ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศได้ทำกรอนุรักษ์ สืบสานไว้ เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์และศิลปะการแสดงประจำชาติของตนเอง

ความรู้เพิ่มเติม

ประชาคมอาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations : ASEAN) เป็นองค์การระหว่างประเทศระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีจุดเริ่มต้นโดยประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ได้ร่วมกันจัดตั้ง สมาคมอาสา (Association of South East Asia) เมื่อเดือน ก.ค.2504 เพื่อการร่วมมือกันทาง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

แนวทางและวิธีการในการส่งเสริมอนุรักษ์ดนตรีไทย

แนวทางในการที่จะส่งเสริมอนุรักษ์ดนตรีไทย ในปัจจุบันมีหลากหลายวิธีที่จะช่วยกันอนุรักษ์และส่งเสริม ปัจจัยหนึ่ง คือ พระมหากษัตริย์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่พระองค์ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์อนุรักษ์มรดกไทย พระองค์ทรงเสนอแนวคิดในการที่จะอนุรักษ์ดนตรีไทยไว้ในหนังสือ มหกรรมดนตรีไทยมัธยมศึกษาครั้งที่ 16 ไว้ดังนี้

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์อุปถัมภ์อนุรักษ์มรดกไทย

ที่มา : http://www.kingramamusic.org/history_sirinthon.htm

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

1. การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ดนตรี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงให้รายละเอียดในการจัดตั้ง

พิพิธภัณฑ์ดนตรี

โดยสรุปมีดังนี้

- 1.1 ควรเป็นสถานที่ ที่ไม่ใหญ่โตจนเกินไปเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย
- 1.2 ควรเป็นสถานที่ปลอดภัยไม่ถูกโจรกรรมหรือเกิดอัคคีภัยง่าย ๆ
- 1.3 ห้องที่ใช้เก็บดนตรีควรเป็นห้องที่ปรับอุณหภูมิได้ เพื่อไม่ให้เครื่องดนตรีเสียหาย
- 1.4 เครื่องดนตรีที่มีอยู่ควรหมั่นเช็ดเป็นระยะ เพื่อป้องกันไม่ให้เครื่องดนตรีถูกสัมผัสเกินไป
- 1.5 การนำเครื่องดนตรีออกแสดง จะต้องจัดข้อมูลให้พร้อมก่อนนำแสดง
- 1.6 การเครื่องดนตรีออกแสดงควรมีความหลากหลายวิธีการ เช่น เดือนแห่งเครื่องสาย จัดแสดงเฉพาะเครื่องสาย
- 1.7 เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ดนตรี ควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรี ให้ความรู้แก่ผู้เข้าชมและสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีบางชนิดได้
- 1.8 ควรมีการฝึกมัคคุเทศก์ ให้ฝึกบรรยาย โดยใช้เยาวชนที่กำลังเรียนวิชาดนตรี ผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่บรรยาย จะช่วยให้มีการเรียนรู้เรื่องดนตรีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- 1.9 สร้างรายได้ให้กับเยาวชนที่อาสาเข้ามาทำงาน เป็นการกระจายแรงงานและได้ประโยชน์มากขึ้น
- 1.10 ควรมีพนักงานที่รู้จักวิธีการรักษาจนถึงซ่อมแซมเครื่องดนตรีได้
- 1.11 ต้องมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับดนตรีเพื่อให้มีผู้ชมมากขึ้น
- 1.12 ควรมีห้องแสดงดนตรีห้องบรรยายขนาดเล็ก เพื่อใช้ประโยชน์ในการแสดง หรือการบรรยายกลุ่มย่อย ซึ่งอาจใช้เป็นที่พักผ่อนพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นทางดนตรี
- 1.13 ควรมีห้องสมุดที่มีหนังสือไปจนถึงห้องสมุดดนตรีเพื่อการฟังเพลง (หากจัดได้)เปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการศึกษาเรื่องดนตรี ได้มีโอกาสค้นหาข้อมูลได้สะดวก

2. การเผยแพร่และการบริหารพิพิธภัณฑ์ดนตรี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงให้รายละเอียดในการเผยแพร่และบริหารพิพิธภัณฑ์ดนตรี โดยสรุปดังนี้

"ควรทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ความรู้ ความสามารถของศิลปินดนตรี นับตั้งแต่ผู้ผลิตและสร้างเครื่องดนตรี นักดนตรี นักแต่งเพลง และนักร้อง ควรที่จะจัดพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับดนตรีเป็นประจำเพื่อส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจ ได้มีการจัดการบรรยาย การแสดง

การประกวดเครื่องดนตรี เพื่อจะได้เป็นทุนในการดำเนินงานและประชาสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์ไปพร้อมๆกัน เรื่องผู้บริหารเป็นสิ่งที่สำคัญ งานถึงจะดำเนินไปด้วยความราบรื่น เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ "

นอกจากแนวทางที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงกล่าวไว้ การอนุรักษ์และส่งเสริมดนตรีไทยสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง เช่น

- ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับดนตรีไทย
- ฝึกเล่นเครื่องดนตรีไทยด้วยตนเองหรือเรียนดนตรีไทยแบบจริงจัง
- รวมกลุ่มกับเพื่อนเพื่อฝึกซ้อมดนตรีไทย
- ชมการแสดงดนตรีทุกครั้งที่มีโอกาส
- ชักชวนให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญและคุณค่าของดนตรีไทย

สิ่งเหล่านี้เป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ดนตรีไทยคงอยู่ และมีการพัฒนาเกิดขึ้น ซึ่งจะเกิดขึ้นได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของคนในสังคมและชาติ ที่จะอนุรักษ์และส่งเสริมดนตรีไทยให้คงอยู่และพัฒนาสู่ทั่วโลกได้ต่อไป

ภาพการจัดแสดงเครื่องดนตรี ของวังสวดฟักกาด

ที่มา : <http://www.thaifolk.com/doc/atract/wangsuanpakkad/suanpakkad.htm>

ที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=oc5vhhZtNEs>

ที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=64DEJPIIBXo>

- [1] <http://www.youtube.com/watch?v=Q5dZTsN2ggw>
- [2] <http://www.youtube.com/watch?v=r9uCDT3Vm6A>
- [3] <http://www.youtube.com/watch?v=vecoSqKTygs>
- [4] <http://www.youtube.com/watch?v=x3TpjcnFMJs>
- [5] <http://www.youtube.com/watch?v=gsX0z82FTeI>
- [6] <http://www.youtube.com/watch?v=02qhEBYwAYs>
- [7] <http://www.youtube.com/watch?v=RKk1tBCcM34>